

Den første sag på dagsordenen var:

1) Forespørgsel nr. F 60:

Forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om status i forhandlingerne mellem på den ene side Danmark og Grønland og på den anden side USA vedrørende en eventuel opgradering af Thuleradaren?«

Af Troels Lund Poulsen (V), Jeppe Kofod (S), Peter Skaarup (DF), Gitte Seeberg (KF), Holger K. Nielsen (SF), Niels Helveg Petersen (RV), Keld Albrechtsen (EL) og Jann Sjørnsen (KD).

(Forespørgslen anmeldt 13/5 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 18/5 2004. Eventuel afstemning udsættes til torsdag den 27. maj 2004).

Begrundelse

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg skal på vegne af Folketingets partier anmode om denne forespørgselsdebat, der tager sit afsæt i, hvad regeringen kan oplyse om status i forhandlingerne mellem Danmark/Grønland på den ene side og USA på den anden side vedrørende en eventuel opgradering af Thuleradaren.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

For præcis 1 år siden havde vi en debat her i Tinget om den amerikanske anmodning om opgradering af Thuleradaren. Den mundede ud i en vedtagelse, hvori Folketinget med bred opbakning opfordrede regeringen til sammen med Grønlands landsstyre at indlede en forhandlingsproces mellem Danmark/Grønland og USA om det dansk-grønlandske udspil med henblik på at nå til enighed, inden opgraderingen af Thuleradaren kan finde sted. Det var vedtagelse nr. V 117.

Regeringen kan her 1 år senere med tilfredshed konstatere, at der nu er opnået enighed mellem på den ene side Danmark/Grønland og på den anden side USA om et aftalekompleks vedrørende de tre grundlæggende elementer i det dansk-grønlandske forhandlingsudspil: en modernisering af forsvarsaftalen af 1951, etablering af et økonomisk-teknisk samarbejde og samarbejde om miljø i Grønland. Det betyder også et ja til den amerikanske anmodning om opgradering af Thuleradaren, som udenrigsminister Powell på vegne af den amerikanske regering

fremsendte i december 2002. Det var præmissen, hvorpå forhandlingerne blev indledt og måtte afsluttes. Det var regeringen og landsstyret enige om.

Vi havde sidste forår en god debat om de sikkerhedspolitiske konsekvenser af missilforsvaret og Thuleradarens mulige rolle. Det er stadig regeringens holdning, at et missilforsvar vil bidrage til at øge sikkerheden for Danmark og vore NATO-allierede.

For det første kan det være hensigtsmæssigt at supplere, ikke erstatte, politiske initiativer til ikkespredning af missiler og masseødelæggelsesvåben med et missilforsvar. For det andet kan man ved at råde over et effektivt missilforsvar begrænse interessen for at nyerhverve eller udvikle missilteknologi, og for det tredje finder regeringen ikke, at der er belæg for påstanden om, at et missilforsvar vil føre til øget oprustning og et nyt våbenkapløb. Efter USA's udtræden af APM-traktaten i 2002 har USA og Rusland med Moskvatraktaten forpligtet sig til drastiske reduktioner i antallet af deployerede atomsprænghoveder. Den nye strategiske ramme åbner samtidig for et udvidet samarbejde om et missilforsvar.

Det er også værd at huske på, at NATO på topmødet i Prag i november 2002 traf beslutning om at undersøge mulighederne for at etablere et missilforsvar, der kan dække NATO's og andre allieredes territorium. Dette arbejde fortsætter.

En opgradering af Thuleradaren er et væsentligt led i opbygningen af det begrænsede missilforsvar, som USA har truffet beslutning om. Vi er således i den særlige situation, at vi kan yde et bidrag til opbygningen af et begrænset missilforsvar, som senere vil kunne danne grundlag for etablering af et missilforsvar, der også dækker Europa.

Kl. 9.05

Det har hele tiden været regeringens klare holdning, at eventuel beslutning om at sige ja til den amerikanske anmodning om en opgradering af Thuleradaren må tages i enighed med Grønland. Det førte som sagt til udviklingen af et fælles dansk-grønlandsk forhandlingsudspil, og efterfølgende lykkedes det i fællesskab på mindre end 1 år at afslutte vanskelige forhandlinger med USA.

Det er ikke mindst lykkedes, fordi Danmark og Grønland har stået sammen og talt med en fælles røst med udgangspunkt i det fælles forhandlingsmandat. I tilleq i maj sidste år kunne regeringen og landsstyret tillige præsentere en